

JĘZYK HISZPAŃSKI klasa 4 LO

Podstawa programowa dla szkół ponadpodstawowych - język hiszpański

Podstawa programowa kształcenia ogólnego w zakresie języka obcego nowożytnego jest wspólna dla wszystkich języków obcych nowożytnych.

Każdy uczeń liceum ogólnokształcącego oraz technikum obowiązkowo uczy się dwóch języków obcych nowożytnych. Dodatkowo przewidziano również możliwość nauczania języka obcego nowożytnego (pierwszego albo drugiego) w zwiększonej liczbie godzin w oddziałach lub szkołach dwujęzycznych). Ze względu na powyższe stworzono kilka wariantów podstawy programowej kształcenia ogólnego odpowiadających sytuacjom wynikającym z rozpoczynania lub kontynuacji nauki danego języka obcego nowożytnego w I klasie szkoły ponadpodstawowej.

Etap edukacyjny	Język hiszpański-j. obcy nowożytny nauczany jako	Wariant podstawy programowej	Opis	Nawiązanie do poziomu <i>ESOKJ</i>
trzeci (szkoła ponadpodstawa: liceum ogólnokształcące, technikum)	pierwszy	III.1.P	kontynuacja 1. języka obcego nowożytnego(j.hiszpański) ze szkoły podstawowej – kształcenie w zakresie podstawowym	B1+ (B2 w zakresie rozumienia wypowiedzi)
		III.1.R	kontynuacja 1. języka obcego nowożytnego(j.hiszpański) ze szkoły podstawowej – kształcenie w zakresie rozszerzonym	B2+ (C1 w zakresie rozumienia wypowiedzi)

	drugi	III.2.0.	2. język obcy nowożytny(j.hiszpański) od początku w klasie I liceum ogólnokształcącego lub technikum	A2
		III.2.	kontynuacja 2. języka obcego nowożytnego(j.hiszpański) ze szkoły podstawowej	A2+
	pierwszy albo drugi	III.DJ	kontynuacja 1. albo 2. języka obcego nowożytnego(j.hiszpański) ze szkoły podstawowej ALBO od początku w klasie I liceum ogólnokształcącego dwujęzycznego, technikum dwujęzycznego lub w oddziale dwujęzycznym w liceum ogólnokształcącym lub technikum ALBO kontynuacja z klasy wstępnej	C1+ (C2 w zakresie rozumienia wypowiedzi)

Poszczególne warianty podstawy programowej z języka hiszpańskiego dla liceum ogólnokształcącego i technikum oznaczone zostały symbolem, na który składają się:

1. oznaczenie etapu edukacyjnego (cyfra rzymska – III);
2. oznaczenie języka nauczanego jako pierwszy albo drugi (cyfra arabska – 1. albo 2.)
lub
3. oznaczenie poziomu nauczania (0 – dla rozpoczynających naukę, P – dla osób kontynuujących naukę ze szkoły podstawowej, realizujących kształcenie w zakresie podstawowym, R – dla osób kontynuujących naukę ze szkoły podstawowej, realizujących kształcenie w zakresie rozszerzonym, DJ – dla uczniów szkół lub oddziałów dwujęzycznych).

Wszystkie warianty podstawy programowej kształcenia ogólnego w zakresie języka obcego nowożytnego zostały opracowane w nawiązaniu do poziomów biegłości w zakresie poszczególnych umiejętności językowych określonych w *Europejskim Systemie Opisu Kształcenia Językowego: uczenie się, nauczanie, ocenianie (ESOKJ)*, opracowanym przez Radę Europy. Powiązanie to nie stanowi żadnego formalnego odniesienia jednego dokumentu do drugiego. Ma wyłącznie ułatwić określenie orientacyjnego poziomu biegłości językowej oczekiwanego od ucznia kończącego dany etap edukacyjny.

Każdy z ww. wariantów podstawy programowej kształcenia ogólnego skonstruowany jest w taki sam sposób: zawiera cele kształcenia stanowiące wymagania ogólne, treści nauczania i umiejętności wyrażone w postaci wymagań szczegółowych oraz – wspólne dla wszystkich wariantów – zalecenia dotyczące warunków i sposobu realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego na danym etapie edukacyjnym. Kluczowe dla poszczególnych wariantów są określenia zawarte w opisie poszczególnych wymagań ogólnych i szczegółowych (podstawowy, bogaty, bardzo bogaty; proste, w miarę złożone, złożone itd.). Dotyczy to przede wszystkim wymagania I, tj. znajomości środków językowych. W wymaganiu tym w poszczególnych wariantach podstawy programowej kształcenia ogólnego powtarzane są przykładowe zakresy tematyczne w ramach jednego z kilkunastu tematów ogólnych. Zakresy te powtarzane są na kolejnych etapach edukacyjnych, co w sposób jednoznaczny wskazuje na konieczność stopniowego rozbudowywania zasobu i poprawności środków językowych w ramach danego tematu. Dla przykładu „dość bogaty zasób środków językowych” w ramach zakresu tematycznego „ruch uliczny” (podstawa programowa w wariantcie III.1.P) to – w języku hiszpańskim – np. *el atasco, el semáforo, el carné de conducir, la gasolina, el neumático desinflado, el billete del aparcamiento, la autopista, la señal de tráfico, el exceso de velocidad*. Natomiast „bogaty zasób środków językowych” w ramach tego samego zakresu tematycznego (podstawa programowa w wariantcie III.1.R) to – oprócz wyrazów wyżej wymienionych – również np. *desvío, el carril sobre estacionado, el carril, la rotonda, la banda de frenado*. Należy mieć świadomość, że w przypadku języków obcych innych niż angielski słowa zaliczane do poszczególnych rodzajów zasobów mogą być różne, np. ze względu na podobieństwo danego słowa w języku obcym do słowa w języku polskim. Warto tu jednak również zaznaczyć, że w przypadku zakresów tematycznych, takich jak np. przybory szkolne, pory roku, określanie czasu, tj. obejmujących stosunkowo ograniczony katalog wyrazów/zwrotów nauczanych na wczesnym etapie kształcenia językowego, nie jest konieczne rozbudowywanie zakresu leksykalnego w tym zakresie na III etapie edukacyjnym.

Podstawa Programowa - wariant III.2.0

Język hiszpański nauczany jako drugi (2. Język obcy nowożytny od początku w klasie 1 liceum ogólnokształcącego lub technikum.

1. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów opisanych szczegółowo w treściach nauczania, np. el ser humano-człowiek, el trabajo-praca.
2. Uczeń rozumie proste wypowiedzi ustne (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, ogłoszenia, instrukcje) artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka hiszpańskiego (el castellano).
3. Uczeń rozumie proste wypowiedzi pisemne w języku hiszpańskim (np. listy, e-maile, SMS-y, kartki pocztowe, napisy, broszury, ulotki, jadłospisy, ogłoszenia, instrukcje, rozkłady jazdy, historyjki obrazkowe z tekstem, artykuły, teksty narracyjne, wywiady, wpisy na forach i blogach, teksty literackie).
3. Uczeń tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne.
4. Uczeń tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne (np. notatkę, ogłoszenie, zaproszenie, życzenia, wiadomość, SMS, kartkę pocztową, e-mail, historyjkę, wpis na blogu).
5. Uczeń reaguje ustnie w typowych sytuacjach.

6. Uczeń reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, SMS, krótki list prywatny, e-mail, wpis na czacie/forum) w typowych sytuacjach.
7. Uczeń przetwarza prosty tekst ustnie lub pisemnie.
8. Uczeń posiada podstawową wiedzę o krajach hiszpańskojęzycznych i ma świadomość związku między własną kulturą i kulturą tych krajów.
9. Uczeń dokonuje samooceny i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np. korzystanie ze słownika, poprawianie błędów, prowadzenie notatek, stosowanie mnemotechnik, korzystanie z tekstów kultury w języku hiszpańskim).
10. Uczeń współdziała w grupie (np. w lekcyjnych i pozalekcyjnych językowych pracach projektowych).
11. Uczeń korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym (np. z encyklopedii, mediów, instrukcji obsługi), również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych.
12. Uczeń stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, identyfikowanie słów kluczy lub internacjonalizmów) i strategie kompensacyjne, w przypadku gdy nie zna lub nie pamięta wyrazu (np. upraszczanie formy wypowiedzi, zastępowanie innym wyrazem, opis, wykorzystywanie środków niewerbalnych).
13. Uczeń posiada świadomość językową.

Uzupełnienie powyższych wymagań stanowią szczegółowe treści nauczania.

Cele kształcenia-wymagania ogólne:

1. Rozumienie wypowiedzi.

Uczeń rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka, a także proste wypowiedzi pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

2. Tworzenie wypowiedzi.

Uczeń samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

3. Reagowanie na wypowiedzi.

Uczeń uczestniczy w rozmowie i w typowych sytuacjach reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub pisemnie w formie prostego tekstu, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

4. Przetwarzanie wypowiedzi.

Uczeń zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

5. Znajomość środków językowych.

Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.

Warunki i sposób realizacji

Skuteczne porozumiewanie się w języku hiszpańskim – zarówno w mowie, jak i w piśmie – stanowi nadrzędny cel kształcenia językowego na wszystkich etapach edukacyjnych wyodrębnionych w podstawie programowej. Tak zarysowany cel sprawia, że powinien on być przede wszystkim traktowany jako narzędzie umożliwiające uczniowi osiągnięcie różnych, właściwych dla danej sytuacji i motywacji celów komunikacyjnych. Założenie to nie wyklucza jednoczesnego dążenia do osiągnięcia przez ucznia coraz wyższego stopnia poprawności językowej, choć z pewnością, zwłaszcza na początkowych etapach procesu kształcenia językowego, będzie to poprawność w zakresie kilku, kilkunastu najprostszych struktur.

Rozwijanie kompetencji w zakresie języka hiszpańskiego należy z założenia traktować jako proces wieloletni, naznaczony nierównomiernym rozwojem w zakresie poszczególnych umiejętności, zależny od warunków, w których kształcenie to się odbywa. Zadaniem szkoły jest zapewnienie takich warunków, w których godziny przeznaczone na kształcenie językowe zostaną wykorzystane w sposób optymalny, tak dla języka nauczanego jako pierwszy (wiodący), jak i dla języka nauczanego jako drugi.

Kształcenie w zakresie języka hiszpańskiego nie odbywa się w edukacyjnej próżni – powinno ono wspierać i być wspierane przez kształcenie w zakresie pozostałych przedmiotów oraz umiejętności ogólnych. Należy mieć świadomość, że wiele technik stosowanych podczas zajęć z języka obcego, np. planowanie i analizowanie zasobu środków i umiejętności językowych posiadanych i wymaganych do wykonania danego zadania językowego, twórcze wykorzystywanie języka, traktowanie popełnionego błędu jako narzędzia rozwoju własnych umiejętności językowych, wykorzystywanie domysłu językowego w procesie rozumienia tekstu słuchanego i czytanego, odkrywanie wzorców i formułowanie reguł sprzyja nie tylko rozwojowi umiejętności językowych, ale przyczynia się do rozwoju umiejętności rozumowania w ogóle. Zajęcia z języka obcego, dla których naturalne i pożądane są ćwiczenia bazujące na pracy w parach lub w grupach – w tym debata/dyskusja – dają również doskonałą możliwość rozwijania tzw. umiejętności miękkich, w tym umiejętności współpracy, oceny mocnych i słabych stron własnych oraz kolegów/koleżanek, doceniania wkładu pracy kolegów/koleżanek np. w ramach pracy projektowej. Język hiszpański jako trzeci najpopularniejszy język świata stanowi niewątpliwie istotny element kształcenia.

Źródło:

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia.

Załącznik nr 1. Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla czteroletniego liceum ogólnokształcącego i pięcioletniego technikum.

Dz.U. z 2017 r., poz. 59, 949 i 2203